

UPLATNENIE ABSOLVENTOV ŠTUDIJNÉHO ODBORU POŠTOVÁ A TELEKOMUNIKAČNÁ PREVÁDZKA V PRAXI

Juraj Fabuš*, Stanislava Valovičová, Iveta Kremeňová

Dnešné univerzity sú zamerané najmä na získavanie a rozširovanie vedomostí. Neexistujú žiadne rozdiely na základe pohlavia, rasy či triedy; univerzity presadili oprávnenosť svojich nárokov aby boli považované za verejné bohatstvo, aby mohli požadovať značný objem štátnych financií. Sú miestami slobodomyselného výskumu, ktorých cieľom je prehlbovanie a rozširovanie vedomostí prostredníctvom bádania. Tento duch je dávaný študentom, ktorí majú tu najširšiu možnosť výberu učiva a získavajú znalosti, ktoré sú nielen veľmi solídne, ale i vysoko užitočné.

Cieľom a samozrejme aj zmyslom každej vzdelávacej inštitúcie je pripravovať kvalitných absolventov, ktorých vychováva a vzdeláva pre úspešnú hospodársku prax. Spätná väzba od zamestnávateľov, ale aj od bývalých študentov, nám nastavuje zrkadlo o kvalitách resp. nedostatkoch našej profilácie. Snáď najlepším zadost'účením pre univerzitu je úspešné uplatnenie absolventov v praxi.

Katedra spojov Fakulty Prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov Žilinskej univerzity v Žiline pripravuje vysokoškolsky vzdelaných odborníkov pre prevádzku a ekonomiku subjektov pôsobiacich na informačno-komunikačných trhoch poštových, telekomunikačných, finančných a sieťových podnikov. Každoročne opúšťa univerzitnú a zároveň katedrovú pôdu približne sto mladých absolventov dennej formy štúdia a 20 absolventov externej formy štúdia. Katedra pravidelne vykonáva prieskumy o uplatnení svojich absolventov v praxi. Výsledok minuloročného prieskumu prináša práve tento článok.

Zhodnotenie výsledkov prieskumu

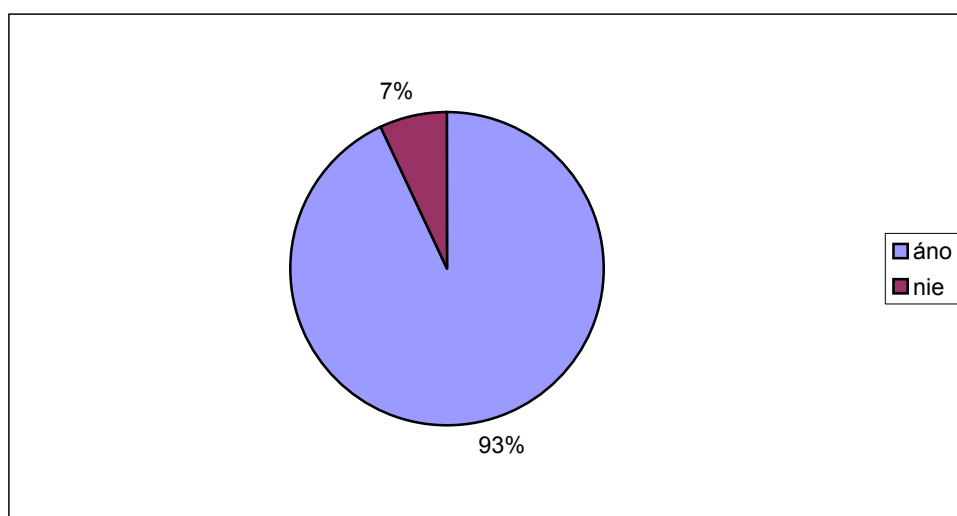
Prieskum prebehol v mesiacoch október 2005 – február 2006. Absolventi boli kontaktovaní študijným oddelením fakulty. Následne zasielali odpovede vyplnením elektronického dotazníka na stránke katedry, prípadne poštou. Návratnosť v minulom roku bola väčšia. Súvisí to pravdepodobne s tým, že doktorandi (ktorým bol v minulosti zber informácií zverený) mali osobné kontakty s mnohými absolventmi, čo sa javí ako výhodné. Pozitívum celofakultného dotazovania je, že bude možné uskutočniť porovnanie výsledkov dotazníka za celú fakultu, respektíve porovnať jednotlivé výsledky za katedry.

* Ing. Juraj Fabuš, Katedra Spojov, Fakulta PEDAS, Žilinská Univerzita
tel.: +421 41 513 2025, fax: +421 41 5655 615
e-mail: juraj.fabus@fpedas.utc.sk

Bolo oslovených všetkých 114 absolventov, z ktorých 44 zaslalo vyplnený dotazník späť na katedru. Návratnosť bola teda na úrovni 38,6 %, čo je na zvolený typ dotazovania odpovedajúce číslo. Pre porovnanie, návratnosť v roku 2004 bola 56 %, v roku 2003 14,4 % a 25,5 % v roku 2002. Dôvod poklesu návratnosti oproti minulému roku je vytypovaný v úvodnej časti článku. V nasledujúcej časti tohto článku sa pokúsime rozobrať jednotlivé odpovede, popísať stav, ktorý je, a vytypovať možné zlepšenia.

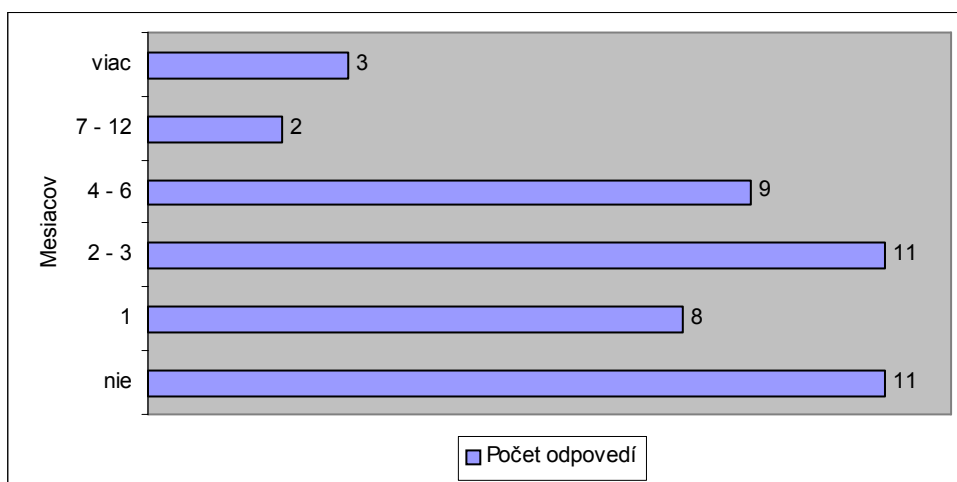
a. Zamestnanosť absolventov.

Z oslovených respondentov, ktorí odpovedali na dotazníky, je 37 zamestnaných a 2 sú nezamestnaní – obrázok č. 1. Možno však predpokladať, že čím je vyššia návratnosť dotazníkov, tým je nezamestnanosť medzi absolventmi vyššia.

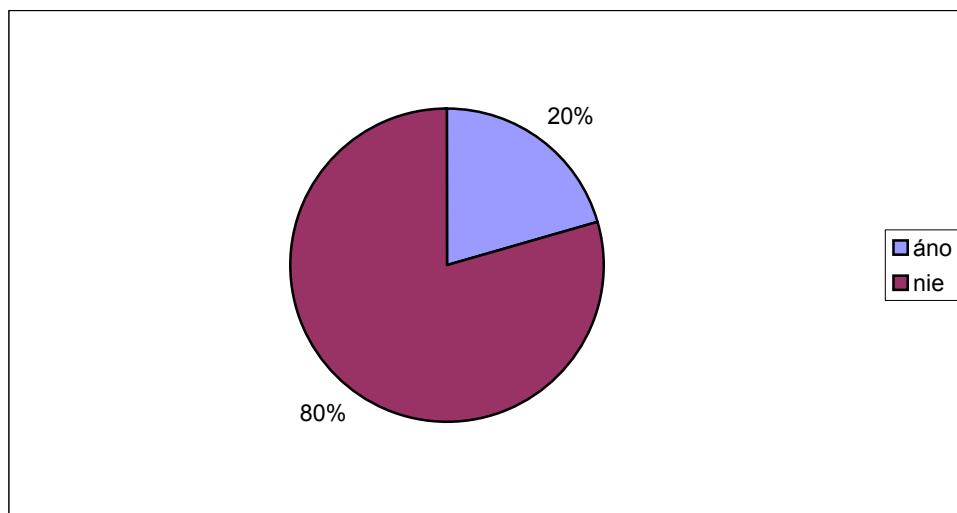
Obrázok č. 1: Odpoveď na otázku „Máte v súčasnosti trvalé zamestnanie?“

Zároveň možno konštatovať, že do mesiaca po skončení VŠ si prácu nájde 43 % absolventov, do štvrtého roka 68 %, do polroka 89 % a do roka 93 % absolventov. Prijemným je aj zistenie, že 25 % absolventov ihneď po skončení školy začína pracovať – obrázok č. 2. Podozrivé je, že traja dotazovaní vyznačili odpoveď viac, čo je ale nemožné – od skončenia vysokej školy ich delí necelý rok.

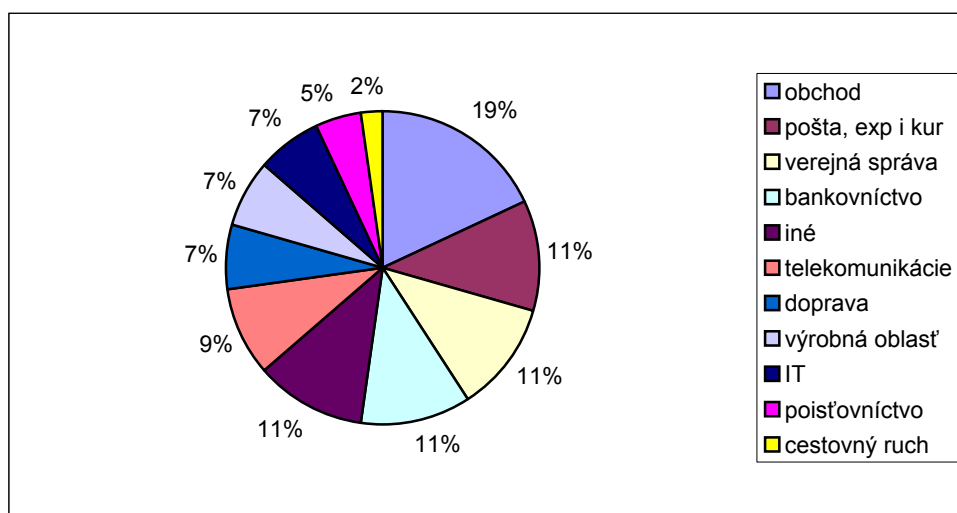
Obrázok č. 2: Odpoveď na otázku „Boli ste nezamestnaný (ako dlho)?“

Uplatnenie absolventov v sektore pôšt, telekomunikácií a bankovníctva, ktoré znázorňuje obrázok č. 3, je 20 percent, čo je podstatne menej ako u absolventov v roku 2004. Tento údaj je do značnej miery očakávaný, lebo veľká časť absolventov si zatiaľ hľadá zamestnanie, ktoré by bolo podľa ich predstáv.

Obrázok č. 3: Odpoveď na otázku „Pracujete v odbore, v ktorom ste vyštudovali?“

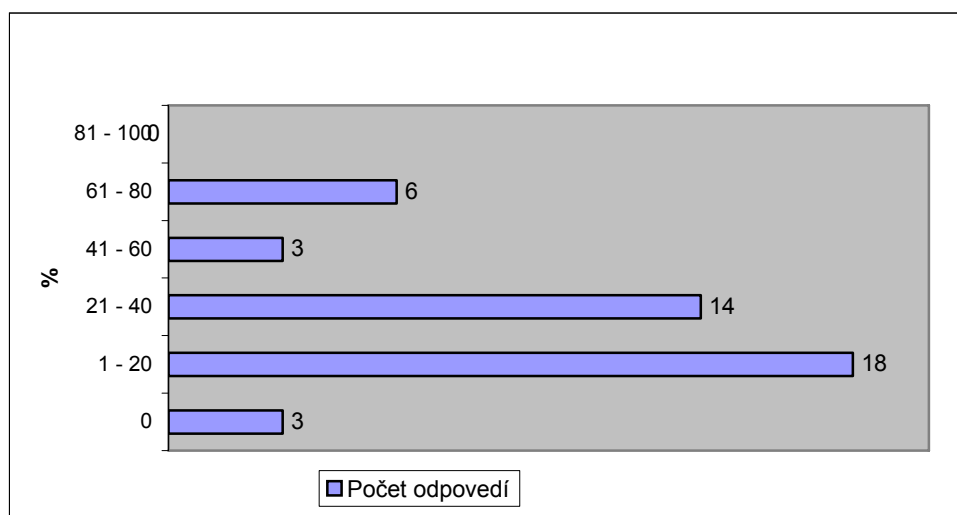
Z hľadiska inštitúcií, ktoré zamestnávajú našich absolventov, patria medzi najväčších zamestnávateľov inštitúcie v oblasti obchodu, verejnej správy, pošta, podniky dopravy a oblasť bankovníctva. Podrobná skladba oblastí zamestnaných absolventov je znázornená na obrázku č. 4. 5 absolventov si našlo uplatnenie na Žilinskej univerzite. Nie sú však v grafe, nakoľko pravdepodobne nevyplnili dotazník (vyskytol sa len jeden dotazník s odpoveďou pracujem v školstve). Zaujímavá je percentuálna zhoda absolventov pracujúcich v oblasti pošty, expresných a kuriérnych služieb – u absolventov 2004 i 2005 rovnaká – a to 11 %.

Obrázok č. 4: Odpoveď na otázku „Vaše súčasné pracovné zaradenie, odbor činnosti, funkcia“

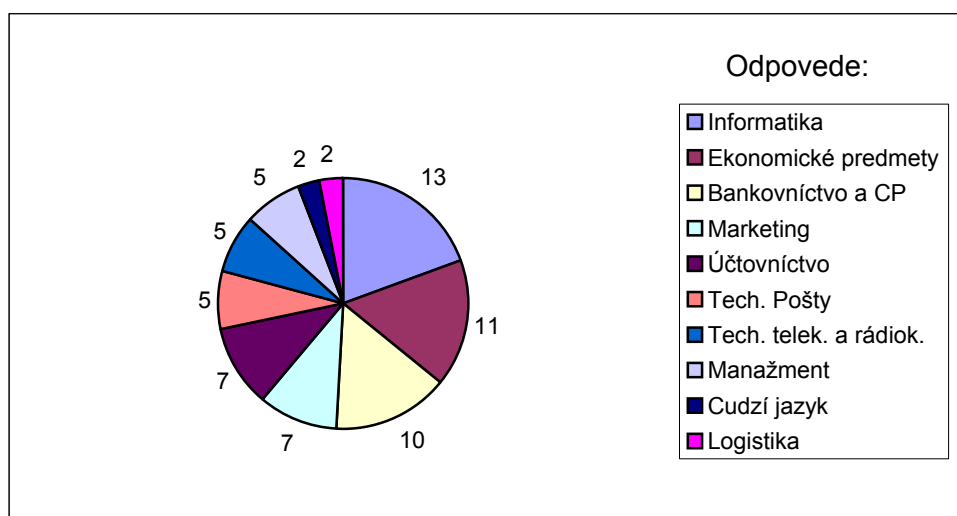
b. Využitie poznatkov.

Ďalšia časť prieskumu bola zameraná na prieskum využívania poznatkov získaných v priebehu štúdia v praxi. Percento úplnej implementácie získaných poznatkov počas štúdia v praxi možno považovať za nízke. Z podrobnejšej analýzy dotazníkov vyplynulo, že 0 % - čiže neuplatňujem poznatky v praxi, uviedli traja dotazovaní. Ako ďalej vidno aj z obrázku č. 5, nikto neuplatňuje v praxi 80 a viac percent poznatkov. To je pochopiteľné, nakoľko až 80 % absolventov nepracuje v obore, ktorý vyštudovali.

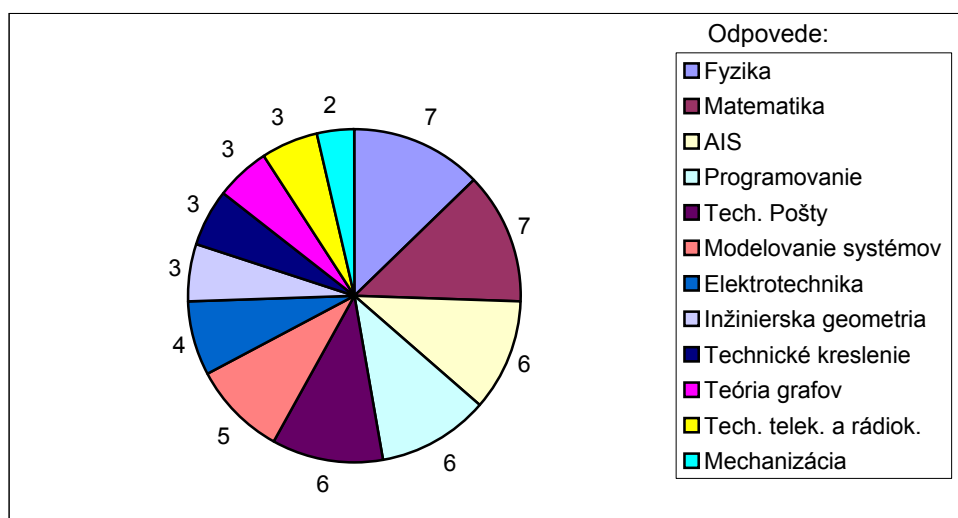
Obrázok č. 5: Odpoveď na otázku „Koľko percent získaných poznatkov uplatňujete v praxi?“

Zaujímalo nás tiež, poznatky ktorého predmetu dokážu absolventi najlepšie aplikovať v praxi. V prehľade nie sú uvedené všetky predmety, mnohé dostali po jednom hlase (9), a veľa ľudí na túto otázku neodpovedalo vôbec. V prehľade sú len najčastejšie spomínané predmety, respektíve zoskupenia predmetov. Zaujímavé je, že v popredí sú predmety, ktoré by mali tvoriť len doplnok zamerania absolventov. Je to však logické, a opäť to vyplýva z jednej z predchádzajúcich otázok - 80% absolventov nepracuje v odbore, ktorý vyštudovali. Na obrázku č. 6 sa vyskytujú najčastejšie spomínané predmety.

Obrázok č. 6: Odpoveď na otázku „Poznatky ktorého predmetu najviac využívate v praxi?“

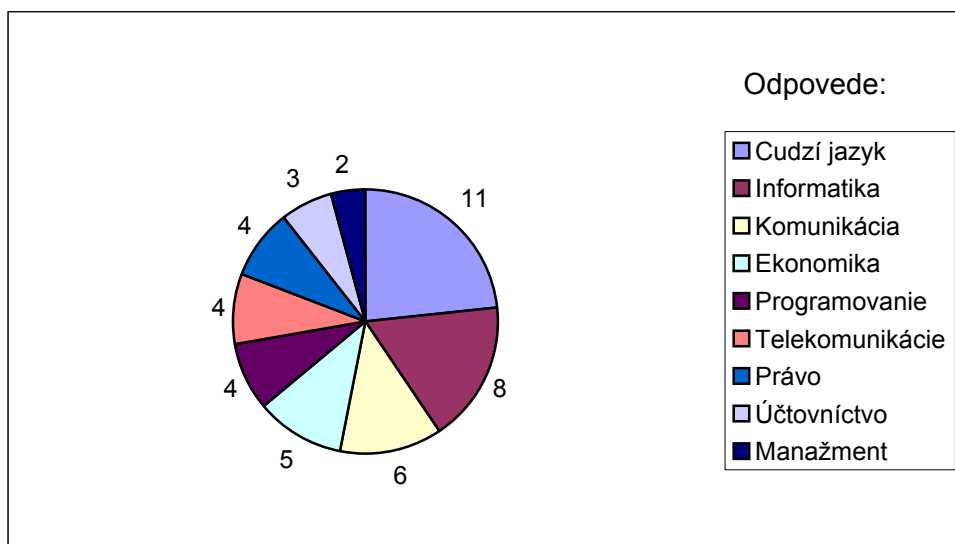
Obdobne ako pri predchádzajúcej otázke, nie sú uvedené všetky predmety, mnohé dostali po jednom hlase, a veľa ľudí na túto otázku neodpovedalo vôbec. Chceme však upozorniť na fakt, že respondentom nebol poskytnutý zoznam predmetov, ktoré absolvovali, čo mohlo do značnej miery ovplyvniť ich výber. Nespomenuli si na všetky. Na druhej strane je možné aj to, že respondenti uvádzali len tie predmety, ktoré im napadli ako prvé, nakoľko s ich absolvovaním mali problémy. Výsledky sú znázornené na obrázku č. 7. V prehľade sú len najčastejšie spomínané predmety, respektíve zoskupenia predmetov. Je zaujímavé, že sú vymenované hlavne predmety technického zamerania. Má to súvis s otázkou súčasného pracovného zaradenia, podľa ktorej jasne vidno, že väčšina absolventov pracuje na ekonomických oddeleniach firiem, a teda skôr využíva predmety ekonomického charakteru.

Obrázok č. 7: Odpoveď na otázku „Poznatky ktorého predmetu najmenej využívate v praxi?“

c. Hodnotenie absolvovaného štúdia

Posledná otázka v dotazníku sa venovala konkrétnym návrhom na zaradenie nových predmetov do študijných programov, resp. doplnenie nových oblastí, ktoré chýbajú v aktuálnych programoch. Opäť sa v dotazníkoch, ako aj v minulom roku, objavila požiadavka na prepojenie teórie s praxou a potreba výučby moderných SW produktov – SAP R/3. Ako vidno z obrázku č. 8, taktiež je naďalej trend učiť viac a počas celého štúdia cudzie jazyky (a vyučovať niektorý predmet v cudzom jazyku). Informatika sa objavuje na prvom mieste ako najpoužívanější poznatky v praxi a na druhom mieste ako predmet potrebný aktualizáciu, doplnenie, preto by bolo pravdepodobne vhodné zamerať sa viac na výučbu, prípadne podporu výučby IKT. Zároveň požiadavka na zlepšenie komunikačných zručností je výzvou, ktorú treba zohľadniť najmä na cvičeniach.

Obrázok č. 8: Odpoveď na otázku „Potreba doplniť poznatky z:“

Záver

Ako už bolo uvedené, predchádzajúci prieskum sme realizovali s absolventmi študijného odboru Poštová a telekomunikačná prevádzka. Od roku 2005 sú na fakulte Prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov otvorené nové akreditované študijné programy, garantmi ktorých sú zamestnanci katedry spojov, a sú to: Poštové technológie, Poštové služby a Elektronický obchod a management v bakalárskom štúdiu, Poštové inžinierstvo a Poštové služby v rámci inžinierskeho štúdia a Poštové technológie a Poštové služby v rámci doktorandského štúdia.

Po uskutočnení prieskumu uplatnenia prvých absolventov nových študijných programov, čo môžeme uskutočniť najskôr o 2 roky pri prvých absolventoch bakalárskeho štúdia a o 4 roky pri nových inžinieroch, sa ukáže, či budú výsledky prieskumu opäť priaznivé a naznačia správnosť nastavenia parametrov našich nových študijných programov.